

A Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.105/2023/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (eljáró képviselő: felperes képviselője kamara jogtanácsos; felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperes képviselője kamara jogtanácsos
A per tárgya:	közfoglalti jogviszonyból származó megbízási díjjal kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (9. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 6.K.703.776/2022/8.

Ítélet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 36.000 (harminchatezer) forint másodfokú perkoltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes kinevezése alapján 2009. december 16. napjától az alperes szolgálati hely állományában nyomozó beosztásban teljesített szolgálatot. A 2019. július 1. és 2022. augusztus 31. napjai közötti időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) a beosztásához nem tartozóan rendszeresen ellátott az elkövető ismertté válását követő vizsgálati feladatokat, az emiatt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője elutasította.

A kereset és a védírat

[2] A felperes keresetében 1.468.700 forint megbízási díj, és annak 2021. április 6. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontját és (5) bekezdését jelölte meg. Kérelmét azzal indokolta, hogy a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BM rendelet) a nyomozó és vizsgáló beosztásokat megkülönbözteti, amelyet azok azonos besorolása sem ront le. Hivatkozott a nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI. 8.) Korm. rendeletre (a továbbiakban: Nyer.) is, amely a vizsgálati szakaszt önállóan tárgyalja, valamint a teljesítendő büntetőeljárás cselekményeket önállóan határozza meg. A megbízási díj mértékét az illetményalap 100%-ában jelölte meg.

[3] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúségét is vitatva, a felperes számszaki levezetését elfogadva. Érvélese szerint a nyomozói és vizsgálói feladatok sem a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.), sem a Nyer., sem más jogszabály alapján nem különíthetők el élesen, azok között számos átfedés van, és a különböző feladatokra vonatkozóan megfelelő kimutatások sem léteznek.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 1.468.700 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a nyomozó és a vizsgáló eltérő beosztások, a hozzájuk tartozó feladatkört a jogszabály elhatárolja, még akkor is, ha bizonyos feladatok tekintetében köztük átfedés mutatkozik. A két beosztáshoz tartozó feladatok a büntetőeljárás egymástól elkülöníthető szakaszaiban végzendők. A következetes bírói gyakorlatra utalva kiemelte: a munkáltató a munkaköri feladatokat csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg, azokat korlátlanul nem bővítheti; a ténylegesen végzett feladatokat a beosztáshoz igazodóan kell meghatározni, azok másik beosztást nem fedhetnek le. Ennek megfelelően, bár a vizsgálói

feladatok ellátása a felperes beosztásába nem tartozott, azokat a nyomozói munkájának ellátása mellett köteles volt rendszeresen, folyamatosan, felváltva teljesíteni, amely feladatellátás a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultságot megalapozza. A megbízási díj összegét a Hszt. 71. § (5) bekezdésére utalással a kereseti kérelemnek megfelelő összegben határozta meg, figyelemmel arra, hogy a felperes a munkaidejének fele részében a beosztásához nem tartozó vizsgálói feladatokat ellátott.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, a megfelelő jogszabályokat alkalmazta, de azokból téves következtetést vont le, döntése a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontját, (5)-(6) bekezdéseiben foglaltakat sérti. Hivatkozása szerint a felperes a feladatait beosztásának megfelelően nyomozóként végezte, ahhoz nem tartozó feladatot nem látott el, többletfeladatot nem végzett. Utalt arra, hogy a felperes a közvetlen vezetőjének utasítása alapján a munkaköri leírásaiban meghatározott feladatokon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de a rendőrkapitányság tevékenységi körébe tartozó, a feladatköréhez kapcsolódó mindazon eseti jellegű feladatokat, amelyek ellátásáért elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá teszik. A Be. 31. § (1) bekezdése és 348. § (3)-(4) bekezdései értelmében a nyomozó hatóság a nyomozás során egységként szerepel, az egyes nyomozási cselekmények elvégzésére külön nevesített beosztás nincs, annak egységes megnevezése a nyomozó hatóság tagja. A büntetőeljárás során alkalmazott eljárási cselekményeket a nyomozó hatóság tagja köteles elvégezni. Sem a Nyer., sem más jogszabály rendelkezései nem tartalmaznak utalást arra vonatkozóan, hogy a nyomozó hatóság által lefolytatandó nyomozás egyes szakaszainak a megnevezése a 30/2015. BM rendelet mellékletében szereplő beosztások megnevezéseinek megfeleltethető lenne. Hangsúlyozta, hogy az esetleges többletfeladatok ellátása számottevő időt nem igényelt, a peresített időszakban a felperes egyik évben sem végzett 30 napot meghaladóan az eredeti beosztása mellett többletfeladatokat, ezért megbízási díjra sem jogosult. Egyebekben kifejtette, hogy a megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 50%-ában tartja elfogadhatónak, mivel a többletfeladatok a felperes munkaidejének csekély részét tették ki, azok a beosztásának megfelelő bonyolultságúak voltak.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Hivatkozott a Kúria hasonló tényállás alapján elsőként hozott Kf.III.45.152/2021/4. számú ítéletére, amely szintén nyomozó/vizsgáló beosztás elhatárolása alapján indult ügyben a megbízási díjat megalapozottnak tartotta. Utalt arra, hogy a keresetlevelében a vizsgálói feladatokra tekintettel igényelt megbízási díjat négy körülményre alapította: az eltérő beosztásokra, amelyekhez tartozó feladatokat a jogszabály, a kapitányság szervezeti felépítése is elválasztja, továbbá arra, hogy a munkaköri leírásának (F/6.) III.9. b) pontja alapján megállapítható, miszerint a munkáltató elvárása volt, hogy az ismeretlen elkövető kilétének felderítése érdekében járjon el. Hivatkozott a 30/2015. BM rendelet 2. számú mellékletére is, amely alapján a nyomozó(tiszt) és a vizsgáló(tiszt) nem vitathatóan eltérő feladatkört feltételező beosztás, amit a szolgálati panaszt elutasító határozat sem tett vitássá. Kiemelte, hogy a nyomozói és a vizsgáló feladatok a gyanúsítás közlésével határolhatók el, a nyomozó feladatköre az ismeretlen tétlessel szemben folyó

büntetőeljárásokra, míg a vizsgálóé a gyanúsítottal rendelkező büntetőeljárásokra terjed ki. E körben utalt a Nyer.-ben foglaltakra is, amely a büntetőeljárás során a vizsgálati szakaszt elhatárolja, azt önálló címmel különbözteti meg. Hivatkozott a Be. 348. §-ának azon rendelkezésére, amely szerint a nyomozás felderítésre és vizsgálatra oszlik. Érvelése szerint a munkaköri leírással kapcsolatos alperesi álláspont nem releváns. E körben utalt a Kúria azon rendelkezésére, miszerint a munkaköri leírások kiegészítésével az új (más) beosztáshoz tartozó feladatok nem lesznek munkakörébe tartozók, s ez nem minősül a kinevezés közös megegyezéssel történő módosításának sem. A fentieket erősíti a munkakör és a munkaköri leírás elhatárolásának jogi szabályozása is. Kiemelte, hogy nem az a megbízási díj iránti igény ténybeli indoka, hogy elvértve voltak vizsgálati feladatai, hanem az, hogy az alperes a nyomozói és a vizsgálói feladatok között nem tett különbséget. Tévesnek találta azon a fellebbezési hivatkozást is, miszerint a Hszt. 71. § (6) bekezdésében foglalt 30 napos limitből következően a hivatásos állomány tagjának munkaköréhez nem tartozó, harminc napnál nem hosszabb időszakra vonatkozó feladatok ellátásáért megbízási díj fizetésére a munkáltatót a jogszabály nem kötelezi.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és jogi indokai

[7] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatokor a Fővárosi Ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében – a nyomozói és vizsgálói feladatok elhatárolhatóságának kivételével – eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, alapvetően az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól. A fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[9] A másodfokú bíróság előjáróban áttekintette az irányadó jogszabályi környezetet, annak eredményeként megállapította, hogy a 30/2015. BM rendelet 2. mellékletének VII/2. pontja a nyomozó és vizsgáló beosztásokat egymástól külön beosztásként rendszeresítette, azonban ezen beosztásokhoz tartozó munkaköri feladatokat jogszabály vagy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (4) bekezdés c) pontja alapján kiadott normatív utasítás (ORFK utasítás) nem részletezi, arról a jogalkotó a büntetőeljárás szabályokban gondoskodott. A Be. 348. § (2) bekezdése alapján a nyomozás felderítésből és vizsgálatból áll; a Be. LX. Fejezete rögzíti a felderítés, míg LXI. Fejezete a vizsgálat külön eljárási szabályait; a Be. 31. § (2) bekezdése értelmében a nyomozó hatóság az előkészítő eljárás és a felderítés során önállóan, a vizsgálat során az ügyészség irányításával jár el. A Be. 866. § (1) bekezdés b) pontja alapján kiadott Nyer. a nyomozásra vonatkozó eljárási szabályok között rendelkezik a nyomozás megindítása, elrendelése (70-75. alcímek), a felderítés (76. alcím) és

a vizsgálat (78. alcím) szabályairól. A felderítés és a vizsgálat szakaszai közötti elhatárolást a gyanúsított kihallgatás (77. alcím) eljárási cselekménye jelenti; jogszabályi kivételekkel, amennyiben a gyanúsítás közlése (Nyer. 144. § (1) bekezdése) törvényi feltételei megállnak, az ügyészség által irányított vizsgálatot kell lefolytatni (Nyer. 147. § (3) bekezdés), ennek hiányában a felderítés szabályai szerint folytatódik az eljárás (Nyer. 146. § (3) bekezdés).

[10] A fentiek szerint a nyomozás eljárási folyamatában közreműködő nyomozó és a vizsgáló munkaköri feladatai között éles határ nem állapítható meg ugyan, azonban a vizsgáló és a nyomozó feladatai egymástól alapvetően elhatárolhatók. A felperes munkaköri leírásában szereplő nyomozás előkészítése és felderítés eljárási cselekmények lefolytatása a nyomozói beosztás, míg a vizsgálati eljárási cselekmények a vizsgálói beosztás részét képezhetik. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg ítéletének [21] bekezdésében, hogy a felperes a munkaidejének fele részében vizsgálói feladatokat látott el.

[11] Mivel a felperes keresetében a Hszt. 71. § (1) bekezdése c) pontjára alapított megbízási díj iránti követelést terjesztett elő, az elsőfokú bíróság alappal indult ki abból, hogy mi tekinthető a nyomozói beosztáshoz tartozó feladatkörnek. Ezzel összefüggésben helyesen tulajdonított jelentőséget annak a körülménynek, hogy 30/2015. BM rendelet 2. számú melléklete elkülöníti a nyomozó és a vizsgáló beosztást. Helytállóan jutott arra a következtetésre is, hogy a rendvédelmi szerv csak az adott beosztáson belül határozhatja meg a hivatásos állomány tagjának munkaköri feladatait, és a munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó, általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. A következőkes bírói gyakorlat szerint „[a] munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alaphól eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását” (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[12] Ezért annak, hogy a felperes a munkaköri leírását tudomásul vette, továbbá annak, hogy abban olyan feladatok szerepeltek, amelyek elvégzésére a felperes önállóan is képes volt, az ügy eldöntése szempontjából jelentősége nem volt, mert abban a megközelítésben csak az bírt jelentőséggel, hogy a felperes ténylegesen nyomozói vagy esetenként – rendszeresen ismétlődve – vizsgálói feladatokat is ellátott-e, függetlenül attól, hogy azok okoztak-e számára többletterhelést vagy sem. A Kúria határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3., stb.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagját akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben ugyanis nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen végzett további tevékenység, az többletfeladatként értékelendő; annak eldöntése során pedig az elsőfokú bíróság helytálló következtetésre jutott. A Kúria következőkes gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, ugyanakkor az ilyen jellegű

feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.525/2021/3.).

[13] Az irányadó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a Kf.VII.45.079/2021/6. számú ítéletében – amely ügy tényállása szerint a felperes nyomozói beosztása mellett vizsgálói feladatokat is ellátott, és részben e körülmény miatt ítélték meg számára megbízási díjat – a Kúria kiemelte, hogy az alperesnek azonban az a joga, hogy a felperest a bűnügyi segédelőadó, később a nyomozó beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Az alperesnél a felperes nyomozó beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A munkáltató egyoldalú utasítási jogával a kinevezés szerinti beosztás (munkakör) keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a felperes által ténylegesen ellátandó feladatokat.

[14] Az alperes a fellebbezésében megalapozatlanul hivatkozott a Hszt. 71. § (6) bekezdésének sérelmére is. Az abban meghatározott szabály arra az esetre vonatkozik, ha a megbízást a hivatásos állomány tagja harminc napon túl is ellátja, és azt írja elő, hogy ilyenkor a díjazás a megbízás első napjától, visszamenőlegesen jár. Nem tartalmaz ugyanakkor arra vonatkozó feltételt, hogy a megbízási díj csak többletfeladat „egybefüggő” harminc napos időtartamon keresztül történő teljesítése esetén illeti meg a hivatásos állomány tagját (Kf.III.39.019/2021/5.).

[15] Az elsőfokú bíróság mindezek alapján a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját a nem vitatott tényállással összevetve helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes az eredeti – nyomozói – szolgálati beosztása mellett szolgálati beosztásához nem tartozó – vizsgálói – feladatkört látott el rendszeresen, többletfeladatként, ezért jogosult a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján megbízási díjra.

[16] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 100 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl, figyelembe vette a többletfeladatoknak a napi szolgálati feladatokhoz arányosított, a megbízás időtartamára átlagolt mennyiségét, mértékét. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – a mérlegelés jogszerűségéhez – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerűségi meghatározás), milyen érvek alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek az értékelt körülmények figyelembevételével más összecszerűségi eredményre vezettek volna. Az alperes azonban az általános vitatás mellett

külön jogszabálysértést nem jelölt meg, a megbízási díj összecszerűsége tekintetében pusztán a megbízási díj mértékének mérséklését kérte. A másodfokú bíróság ezért megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összecszerűségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét pedig az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják. A jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehette (Kf.VII.39.549/2021/4.). Az alperes alaptalanul hivatkozott – pusztán az 50%-os mérték indokoltsága tekintetében – a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. számú ítéletében foglaltakra is, azt ugyanis – mint arra a felperes helytállóan rámutatott – a megváltozott törvényi rendelkezésekre figyelemmel szükséges értelmezni és adaptálni a jelen perbeli esetre (Kf.VII.40.265/2020/4). Tehát az alperes az összecszerűség körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (5) bekezdésének sérelmére.

[17] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[18] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett érdemi munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[19] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 96. § (1) bekezdés b) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[20] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. október 4.

dr. Kecskés Zsófia s. k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s. k.	dr. Bíró Péter s. k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró